

“ХАЙ БИ ОЙЛ”

Хувьцаат Компани

2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр
тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Агууллага

	Хуудас
Байгууллагын мэдээлэл	2
Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3-4
Санхүүгийн тайлан	5-8
Санхүү байдлын тайлан	5
Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан	6
Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
Мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
Санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэл	9-27

“ХАЙ БИ ОЙЛ” Хувьцаат компани

Байгууллагын мэдээлэл

Үүсгэн байгуулах шийдвэр	“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК нь 2007 оны 06 сарын 29-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын №41 тоот тогтоолын дагуу хувьцаат компанийн хэлбэрээр дахин зохион байгуулагдсан	
Үндсэн үйл ажиллагаа	Техникийн хаягдал тосыг үйлдвэрийн аргаар боловсруулан мазут үйлдвэрлэх, худалдах	
Гэрчилгээ ба тусгай зөвшөөрөл	“Хай Би Ойл” ХК нь 2007 оны 12 сарын 27-ны өдөр Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж 2615134 тоот регистрийн дугаар бүхий, Улсын бүртгэлийн 9010001063 тоот гэрчилгээ авсан.	
Хувь нийлүүлэгчид	Нью Альфа ХХК	33.89%
	Кибер циркл ХХК	32.48%
	Төгөлдөр мегаимпекс ХХК	16.15%
	Монгол алтан минт ХХК	8.15%
	Бусад жижиг хувьцаа эзэмшигчид	7.33%
	Хай Би Ойл ХК (халаасны хувьцаа)	2.00%
Төлөөлөн удирдах зөвлөл	Б.Дөлгөөнтамир	ТУЗ-ийн дарга
	Р.Оюунбат	ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
	С.Одгэрэл	ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
	Б.Батбаатар	ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
	Б.Пүрэвбаатар	ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
	Ш.Амар-Отгон	ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
	Т.Батгэрэл	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
	Т.Тамир	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
	Н.Гүнжидмаа	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
Гүйцэтгэх Удирдлага	Ш.Амар-Отгон	Гүйцэтгэх Захирал
	О.Ганчимэг	Ерөнхий нягтлан бодогч
Байнгын хаяг	“Хай Би Ойл” ХХК Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүрэг, 20-р хороо, Сонсголонгийн /18135/-110 Товчооны зам гудамж, 59 тоот	
Аудитор	“ЭВИДЕНСЕ Аудит” ХХК Сүхбаатар дүүрэг 9-р хороо Алтайн гудамж, Хойморь оффис, 502 тоот, Улаанбаатар хот, Монгол Улс	

“ЭВИДЕНСЕ-АУДИТ” ХХК

Аудит, аутсорсинг

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
9-р хороо, 7-р хороолол, Алтайн гудамж, 281,
Хойморь оффис, 502 тоот, Регистр № 5211875,
Утас, факс: 976-7000-7121

E-mail: info@evidenceaudit.mn

Огноо: 2025 оны 03 сарын 25 № 18 /2025

ХАЙ БИ ОЙЛ ХК УДИРДЛАГАД

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Бид “ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний Санхүүгийн байдлын тайлан, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан, эдгээр санхүүгийн тайлантай холбоотой нэмэлт тодруулга болон нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангуудад аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Хязгаарлалттай дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан асуудлын санхүүгийн тайланд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг эс тооцвол “ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх санхүүгийн байдлын хийгээд тухайн өдрөөр тасалбар болсон жилийн Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээ нь бүхий л материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Сангийн яам, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос батлан гаргасан заавар, журмын дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Хязгаарлалттай дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын олон улсын стандарт /АОУС/-ын дагуу хийсэн. Эдгээр стандартын дагуу хүлээх хариуцлагаа энэхүү тайлангийн Санхүүгийн тайлангийн аудитад *Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага* хэсэгт тайлбарласан. Нягтлан бодогчдын ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөл /НБЭЗОУСЗ/-өөс гаргасан Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм, Аудитын тухай Монгол улсын хуулиар санхүүгийн тайлангийн аудитад тавигддаг ёс зүйн шаардлагын дагуу бид үйлчлүүлэгч компаниас хараат бус бөгөөд хууль болон НБЭЗОУСЗ -өөс гаргасан дүрмийн шаардлагын дагуу тавигддаг ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн.

Компани ажил үйлчилгээний онцлогт тохирсон нэгжийн өртгийг тооцож өртгийн тайлан гаргаагүйн улмаас борлуулсан бүтээгдэхүүний өртгийн дүн ерөнхий удирдлагын зардал болж буруу хувиарлагдсан нь санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, нягтлан бодох бүртгэлийн олон улын стандарт болон холбогдох хууль, журамд нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын “эрх ба үүрэг, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байгаа нь НББОУС 2-ын 11,12,13,21-27,38-р параграфт нийцэхгүй байна.

Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь дүгнэлт гаргахад хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэл болно гэж найдаж байна.

Санхүүгийн тайлангай холбоотой удирдлагын үүрэг хариуцлага

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу бэлтгэж, толилуулах нь компанийн удирдлагын үүрэг хариуцлага болно. Энэхүү үүрэг хариуцлагад санхүүгийн тайлангуудыг заль мэх юмуу алдаанаас үүдэлтэй буруу илэрхийлэлээс ангид бэлтгэж шударгаар толилуулахтай холбоотой дотоод хяналтын системийг тогтоож ажиллуулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тохиромжтой бодлогуудыг сонгож хэрэглэх, нөхцөл байдалд тохируулан нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллуудыг хийх зэрэг зүйлс багтана.

Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Бид гүйцэтгэсэн аудитдаа тулгуурлан эдгээр санхүүгийн тайлангуудад дүгнэлт гаргах үүрэгтэй. Бид аудитаа Нягтлан Бодогчдын Олон Улсын Холбооноос баглан гаргасан Аудитын Олон Улсын Стандартын дагуу хийж гүйцэтгэлээ. Эдгээр стандарт нь санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилгүй илэрхийлэгдсэн эсэх талаарх зохих нотолгоог олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, ёс зүйн шаардлагуудыг баримтлан гүйцэтгэхийг биднээс шаарддаг.

Аудитын ажил нь санхүүгийн тайлан дахь дүн болон тодруулгын үндэслэлийг тестийн үндсэн дээр шалгаж батлах ажлыг багтаадаг. Санхүүгийн тайлангууд нь алдаа эсвэл залилангийн улмаас гарч болох материаллаг буруу тайлагналтай байж болох эрсдэлийг үнэлэх зэрэг горимуудыг аудитор өөрийн шийдлээр сонгож авна. Тэдгээр эрсдэлийн үнэлгээг байгууллагын дотоод хяналтын системийн үр нөлөөтэй байдлын талаар дүгнэлт гаргах зорилгоор биш харин тухайн нөхцөл байдалд зохистой аудитын горимуудыг зохиохын тулд санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх, үнэн зөв танилцуулахтай холбоотой дотоод хяналтыг аудитор авч үздэг. Түүнчлэн аудитын ажил нь санхүүгийн тайланг бүхэлд нь үнэлэхээс гадна, удирдлагын зүгээс хийсэн тооцооллууд, хэрэглэсэн бүртгэлийн зарчмуудыг шалгах ажлыг өөртөө агуулдаг.

Хэрэглээний хязгаарлалт

Энэхүү тайлан нь монгол улсын Монгол Улсын “Компанийн тухай хууль”-ийн 94 дүгээр зүйлд заасан хуулийн этгээд болох хувьцаа эзэмшигчийн хүсэлтийн дагуу зөвхөн компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулагдсан ба аливаа нэгэн өөр зорилго агуулаагүй болно.

“Эвиденс Аудит” ХХК
Аудитор С.Бадамгарав
Улаанбаатар хот, Монгол Улс
Тусгай зөвшөөрөл: 090-2010

Огноо: 2025.03.25

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮ БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Тод	(төгрөгөөр)	
		2024.01.01	2024.12.31
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	7	309,053,004	351,103,315
Дансны авлага	8	234,126,198	108,200,650
Татварын авлага	9	1,962,798	2,523,762
Бусад авлага	10		354,283,000
Бараа материал	11	507,604	8,013,149
Урьдчилж гарсан зардал	12	2,041,365	1,453,980
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		547,690,970	825,577,855
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	13	957,641,455	1,239,419,233
Биет бус хөрөнгө	14	869,916,700	869,916,700
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	15	2,282,879,519	2,282,879,519
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		4,110,437,674	4,392,215,452
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		4,658,128,643	5,217,793,307
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
Дансны өглөг	16	68,213,800	68,409,200
Цалингийн өглөг	17	21,049	24,000
Татварын өр	18	15,771,711	49,922,814
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	19	81,473,226	84,723,226
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		165,479,785	203,079,240
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн			
Өр төлбөрийн нийт дүн		165,479,785	203,079,240
Эздийн өмч			
Өмч: /хувийн/		5,211,895,400	5,211,895,400
Халаасны хувьцаа		(54,281,480)	(54,281,480)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		1,108,461,116	1,108,461,116
Нэмж төлөгдсөн капитал		4,592,503,138	4,592,503,138
Хуримтлагдсан ашиг		(6,365,929,316)	(5,843,864,107)
Эздийн өмчийн дүн		4,492,648,858	5,014,714,067
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН		4,658,128,643	5,217,793,307

Хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон жилийн ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Тод	(төгрөгөөр) 2024.12.31
Борлуулалтын орлого	1	1,392,742,309
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	2	685,275,381
Нийт ашиг (алдагдал)		707,466,929
Хүүний орлого		
Бусад орлого	3	19,115,324
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	4	130,814,701
Бусад зардал	5	14,840,115
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	6	(205,233)
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)		581,132,671
Орлогын татварын зардал		59,603,806
Татварын дараах ашиг (алдагдал)		521,528,865
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		-
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		521,528,865

Хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон жилийн ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

	(төгрөгөөр)			
Үзүүлэлт	Хувьцаат капитал	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2023.12.31	5,157,613,920	4,592,503,138	(6,365,929,316)	3,384,187,742
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга			536,343	536,343
Тайлант үеийн цэвэр ашиг/алдагдал/	-	-	521,528,865	521,528,865
2024.12.31	5,157,613,920	4,592,503,138	(5,843,864,107)	3,906,252,951

Хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн саллигүй хэсэг болно

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон жилийн МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	(төгрөгөөр) 2024.12.31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	
Мөнгөн орлогын дүн (+)	1,409,540,697
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	1,409,540,697
Бусад мөнгөн орлого	
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,018,255,316
Ажилчдад төлсөн мөнгө	195,134,396
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	60,837,283
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	380,308,520
Ашиглалтын зардал төлсөн	26,608,955
Түлш шатахуун, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	134,148,709
Хүүний төлбөрт төлсөн	
Татварын байгууллагад төлсөн	169,066,384
Даатгалын төлбөрт төлсөн	1,073,645
Бусад мөнгөн зарлага	51,077,424
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	391,285,380
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-
Мөнгөн орлогын дүн (+)	151,966,221
Хүлээн авсан хүүний орлого	3,838,636
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	148,127,585
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	464,435,455
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	464,435,455
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	(312,469,233)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-
Мөнгөн орлогын дүн (+)	758
Зээл авсан өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	
Валютын ханшийн тэгшитгэлийн ашиг	758
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	36,766,594
Зээл өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	36,756,003
Валютын ханшийн тэгшитгэлийн алдагдал	10,591
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн дүн	(36,765,836)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	42,050,310
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	42,050,310
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	300,053,004
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	351,103,315

Хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ

1. ТАЙЛАГНАГЧ АЖ АХУЙН НЭГЖ

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК нь 2007 оны 06 сарын 29-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын №41 тоот тогтоолын дагуу хувьцаат компанийн хэлбэрээр дахин зохион байгуулагдсан.

Техникийн хаягдал тосыг үйлдвэрийн аргаар боловсруулан мазут үйлдвэрлэх, худалдах

“Хай Би Ойл” ХК нь 2007 оны 12 сарын 27-ны өдөр Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж 2615134 тоот регистрийн дугаар бүхий, Улсын бүртгэлийн 9010001063 тоот гэрчилгээ авсан.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

2. ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН ҮНДЭСЛЭЛ

Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Хороо (“НББОУСХ”)-ноос гаргаж, мөрдүүлсэн Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”) болон НББОУСХ-ны Тайлбарын Байнгын Хорооноос гаргасан тайлбарын дагуу бэлтгэгдсэн байна.

Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь түүхэн өртөгт суурилан бэлтгэгдсэн.

Компанийн үйл ажиллагааны болоод тайлагнагч валют нь Монгол улсын Төгрөг болно. Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн бөгөөд мянган төгрөгөөр нарийвчлан харуулж тайлагнагдсан.

Санхүүгийн тайланг СТОУС-ын дагуу бэлтгэх нь удирдлагаас нягтлан бодох бүртгэлийн чухал тооцоолол хийх болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг хэрэглэхтэй холбоотой мэргэжлийн шийдлүүдийг хийхийг шаарддаг.

Өөдрөг төсөөлөл

Санхүүгийн тайлангууд нь Компани тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулна гэсэн өөдрөг төсөөлөлд суурилан бэлтгэгдсэн. 2024 оны 12 сарын 31-ний байдлаар компанийн эргэлтийн хөрөнгө нь эргэлтийн өр төлбөрөөс 5,014,714,067 төгрөгөөр давсан байна. Эргэлтийн хөрөнгө, өр төлбөрийн талаар Тэмдэглэл 4-д толилуулсан.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ

3.1 Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ

Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөөрх хөрөнгө, өр төлбөрийг тайлагнах валют (Төгрөг) руу хөрвүүлэхдээ балансын өдрийн албан ханшаар, гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн орлого, зарлагуудыг гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшаар хөрвүүлсэн. Эдгээр хөрвүүлэлтээс үүссэн ханшийн зөрүүний олз ба гарзыг орлогын тайланд тусгасан.

Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус хөрөнгө, өр төлбөрийг түүхэн өртгөөр нь илэрхийлж гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшаар төгрөгт хөрвүүлсэн.

3.2 Өмч, Барилга, Тоног төхөөрөмж

Хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийг анх өртгөөр нь хүлээн зөвшөөрнө. Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн өртөг нь худалдан авсан үнэ, импортын татвар, эргэн төлөгдөхгүй худалдан авалтын татвар болон тухайн хөрөнгийг зориулалтын ажлын байршил, нөхцөлд бэлэн болгохтой холбогдсон бусад зардал зэргээс бүрдэнэ.

Үл хөдлөх хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрсний дараа үеэс анхны өртгөөс хуримтлагдсан элэгдэл болон хуримтлагдсан үнийн бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр нь бүртгэнэ.

Хэрэв тухайн хөрөнгийн гол эд ангийн ашиглах хугацаа ялгаатай байгаа тохиолдолд тэдгээрийг салгаж тусад нь ангилдаг.

Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийг борлуулснаас үүссэн олз ба гарзыг борлуулж буй үнэ болон тухайн хөрөнгийн дансны үнэтэй харьцуулж тодорхойлдог бөгөөд цэвэр дүнгээр орлогын тайланд “бусад олз/гарз”-аар хүлээн зөвшөөрдөг.

Дараа үеийн зардал

Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн эд ангийг дахин солих, орлуулахтай холбоотой өртгийг уг эд анги ирээдүйд эдийн засгийн үр өгөөж өгөх болон өртгийг найдвартай хэмжих боломжтой үед хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө. Солигдсон эд ангийн дансны үнээр хөрөнгийн дансны үнийг бууруулна.

Өдөр тутмын үйлчилгээний зардлыг тухайн зардал гарсан тайлант үеийн орлогын тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Элэгдэл

Элэгдлийг өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн ашиглагдах хугацаагаар нь шулуун шугамын аргаар байгуулж орлого үр дүнгийн дэлгэрэнгүй тайланд тусгана. Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар тогтоосон хугацаа нь дараах байдалтай байна:

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

▪ Барилга	40 жил
▪ Конторын тавилга эд хогшил	5-10 жил
▪ Тоног төхөөрөмж	10-15 жил
▪ Компьютер тооцоолох хэрэгсэл	3 жил
▪ Тээврийн хэрэгсэл	10 жил

Элэгдүүлэлтийн арга, ашиглах хугацаа, үлдэх өртгийг тайлагнах үе бүрд дахин тооцож үзнэ.

3.3 Үл хөдлөх хөрөнгийн сайжруулалт

Үл хөдлөх хөрөнгө сайжруулалтын зардалд тухайн сайжруулалт хийхэд шууд хуваарилагдах зардал мөн уг үйл ажиллагаанд үндэслэлтэй хуваарилагдаж болох бүх зардлыг хамааруулна.

Үл хөдлөх хөрөнгө сайжруулалтын зардлыг тайлант үеийн зардлаар бус хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө.

Зээлийн хүүгийн зардлыг тэмдэглэл 3.18-д дурдсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дагуу капиталжуулсан.

3.4 Биет бус хөрөнгө

Хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

Биет бус хөрөнгийг өртгөөс нь хуримтлагдсан хорогдуулга болон хуримтлагдсан үнэгүйдлийн алдагдалыг хассан дүнгээр нь тусгадаг. Биет бус хөрөнгийг ашиглахаа больсон үед холбогдох гарзыг орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрч данснаас хасдаг.

Хорогдуулга

Биет бус хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон өдрөөс эхлэн хорогдуулна. Биет бус хөрөнгийн хорогдуулалтыг тооцоолсон ашиглагдах хугацаагаар нь шулуун шугамын аргаар хорогдуулан орлого, үр дүнгийн тайланд тусгана.

3.5 Бараа материал

Бараа материалыг өртөг, цэвэр боломжит үнийн аль багаар нь тусгана. Бараа материалын өртгийг жигнэсэн дундаж өртгийн аргаар тодорхойлох бөгөөд худалдан авалтын өртөг, хувиргалтын зардал болон одоогийн байрлал, нөхцөлд авч ирэх хүртэлх зардлыг өртөгт шингээнэ.

3.6 Худалдааны болон бусад авлага

Бэлэн мөнгө хүлээн авах гэрээт эрх үүсэх буюу өөр нэг аж ахуйн нэгжээс санхүүгийн хөрөнгийг авах эрх үүссэн тохиолдолд дансны болон бусад авлагуудыг эхэндээ өртгөөр нь бүртгэдэг. Дансны авлага найдваргүй болсон үед шууд арга ашиглан данснаас хасдаг.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

3.7 Үйлчлүүлэгчээс нэхэмжлэх дүн

Үйлчлүүлэгчээс нэхэмжлэх дүн нь хараахан нэхэмжлээгүй боловч тухайн өдрөөрх гэрээт ажлын гүйцэтгэл бөгөөд үйлчлүүлэгчээс авахаар хүлээгдэж буй нийт дүнг илэрхийлнэ. Энэ нь нийт гарсан зардал дээр нэмэх нь тухайн өдрөөрх хүлээн зөвшөөрөгдсөн ашиг, хасах нь гүйцэтгэлийн нэхэмжлэлүүд болон тухайн өдрөөрх хүлээн зөвшөөрөгдсөн алдагдал гэж хэмжигдэнэ. Нийт гарсан зардалд тухайн төсөлд шууд хамааралтай гарсан бүх зардал мөн үйл ажиллагааны хэвийн хүчин чадалд суурилан тооцож, хуваарилсан компанийн үйл ажиллагааны тогтмол ба хувьсах нэмэлт зардлуудыг багтаана.

Үйлчлүүлэгчээс нэхэмжлэх дүн нь балансад дансны болон бусад авлагын хэсэгт тайлагнагдана. Хэрэв харилцагчдаас хүлээн авсан төлбөр нь орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрснөөс илүү байвал зөрүү нь үйлчлүүлэгчид өгөх өглөг болох ба балансад дансны болон бусад өглөг хэсэгт урьдчилж олсон орлогын адил тайлагнагдана.

3.8 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь бэлэн мөнгө болон банк санхүүгийн байгууллагад байршуулсан мөнгөн хөрөнгө (барьцаалсан хадгаламжийг оруулахгүй)-өөс бүрдэнэ.

3.9 Санхүүгийн хэрэгсэл

Санхүүгийн хэрэгслийн анхны хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

НББОУС 39-д зааснаар санхүүгийн хэрэгсэл олз, гарзаар дамжин бодит үнэ цэнээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн санхүүгийн хөрөнгө ба өр төлбөр, олгосон зээл ба авлага, авсан зээл ба өр, дуусгавар хугацаа хүртэл нь эзэмших хөрөнгө оруулалт, борлуулах зориулалттай санхүүгийн хөрөнгө, хамгаалалтын зориулалттай үүсмэл санхүүгийн хэрэгсэл гэх мэтээр ангилагддаг.

Бүх санхүүгийн хэрэгслийг анх бодит үнэ цэнээр нь хэмжиж, хүлээн зөвшөөрдөг. Компанийн санхүүгийн хөрөнгө нь мөнгө, богино хугацаат хадгаламж, худалдааны ба бусад авлага, зээл ба бусад урьдчилгаа, урт хугацаат санхүүгийн авлага, бусад санхүүгийн хэрэгслийг агуулна.

Компанийн санхүүгийн өр төлбөр нь худалдааны ба худалдааны бус өглөг, банкны овердрафт, банкны зээл, санхүүгийн баталгааны гэрээ ба санхүүгийн үүсмэл хэрэгслүүдээс бүрдэнэ.

Санхүүгийн хэрэгслийн дараа үеийн хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

Урт хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд тогтмол буюу тодорхойлогдох боломжтой төлбөр бүхий үүсмэл бус санхүүгийн хэрэгслүүд багтах бөгөөд анхны хүлээн зөвшөөрөлтөөс хойш үр ашигт хүүгийн түвшний аргаар тооцсон хорогдуулсан өртгөөс үнийн бууралтыг хассан дүнгээр хэмжиж, хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хэрэгслийн хөнгөлөлт ба урамшууллыг тооцох замаар хорогдуулсан өртгийг үр ашигт хүүгийн аргаар тооцоолдог. Үр ашигт хүүгийн аргаар тооцоолсон урамшууллын хорогдуулалтыг орлогын тайланд санхүүгийн орлого ба зардлаар

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

тайлагнадаг. Үнийн бууралтаас үүдэлтэй гарзыг орлогын тайланд гарзаар хүлээн зөвшөөрдөг.

3.10 Үнийн бууралт

Үнийн бууралтыг илэрхийлсэн ямарваа нэг шинж тэмдэг байгаа эсэхийг тодорхойлохын тулд бараа материал, хойшлогдсон татварын хөрөнгөөс бусад хөрөнгийн дансны үнийг тайлант үеийн эцэс бүрд шалгадаг. Үнийн бууралтын ямар нэг шинж тэмдэг байгаа тохиолдолд хөрөнгийн эргэн нөхөгдөх дүнг тооцоолдог.

Хөрөнгийн нөхөгдөх үнэ буюу хөрөнгийн ашиг авчрах хэсэг нь түүний ашиглалтын үнэ ба бодит үнээс борлуулахтай холбоотой зардлыг хассан дүнгээс их байна. Ашиглалтын үнийг тогтоохдоо, хүлээгдэж буй ирээдүйн мөнгөн орлогыг тухайн хөрөнгийн эрсдэл, зах зээл дээрх мөнгөний үнэ цэнийг тусгасан татварын өмнөх хөнгөлөлтийн түвшнээр хөнгөлж өнөөгийн үнэ цэнээр тогтооно. Хөрөнгийн үнийн бууралтыг шалгах зорилгоор хөрөнгүүдийг үргэлжилсэн хэрэглээнээс мөнгө бий болгогч хамгийн жижиг нэгжүүдээр бүлэглэх ба эдгээр мөнгө бий болгогч нэгжүүд нь бусад хөрөнгө болон бүлэг хөрөнгийн мөнгөн урсгалаас бүрэн хараат бус байна. Үнийн бууралтыг шалгах зорилгоор, бизнесийн нэгдэл дунд олж авсан гүүдвилийг хамтын ажиллагааны үр өгөөж гэж үзэн мөнгө үүсгэх нэгжид хуваарилдаг. Хөрөнгийн дансны үнэ эсвэл хөрөнгийн ашиг авчрах хэсэг нь эргэн нөхөгдөх дүнгээсээ давбал үнийн бууралтын алдагдлыг хүлээн зөвшөөрч, орлогын тайланд тусгадаг.

Гэхдээ хөрөнгийг дахин үнэлсэн дүнгээр тусгасан болон түүнд байгуулсан дахин үнэлгээний илүүдлээс үнийн бууралтын алдагдлын дүн хэтрээгүй байвал үнийн бууралтын алдагдлыг тусгадаггүй. Үнийн бууралтын алдагдлыг эхлээд мөнгө үүсгэх нэгжүүдэд хуваарилагдсан гүүдвилийн дансны үнийг багасгаж, дараа нь нэгж дэх бусад хөрөнгийн дансны үнийг хувь тэнцүүгээр бууруулах замаар бүртгэдэг.

Гүүдвилтэй холбоотой үнийн бууралтын алдагдлыг хүчингүй болгодоггүй. Бусад хөрөнгүүдийн хувьд өмнөх жилүүдэд үүссэн үнийн бууралтын алдагдлыг бууруулах эсвэл байхгүй болтол нь тайлант үе болгоноор үнэлдэг. Нөхөгдөх хэмжээг тодорхойлоход хэрэглэсэн тооцоонд өөрчлөлт гарсан үед үнийн бууралтаас үүсэх алдагдлыг хүчингүй болгодог. Хэрэв үнийн бууралтын алдагдал гараагүй үед хөрөнгийн тодорхойлсон дансны үнэ, элэгдэл, хорогдуулгыг хассан цэвэр дүнгээс хэтрэхээргүй байхаар үнийн бууралтыг буцааж хүчингүй болгодог.

3.11 Худалдааны болон бусад өглөг

Худалдааны болон бусад өглөгүүдийг өртгөөр нь хэмждэг. Бэлэн мөнгө өгөх гэрээт эрх үүсэх буюу өөр аж ахуйн нэгжид санхүүгийн хөрөнгийг хүргэх эрх үүссэн тохиолдолд өглөгийг хүлээн зөвшөөрнө. Хувьцаат капитал

Энгийн хувьцаа

Энгийн хувьцааг эзэмшигчдийн өмчид ангилдаг. Энгийн хувьцаа ба хувьцааны опционыг гаргахад шууд хуваарилагдах нэмэгдэл өртгийг аливаа татварын нөлөөг хассан цэвэр дүнгээр нь өмчийг бууруулан хүлээн зөвшөөрнө.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

Нэмж төлөгдсөн капитал

Компани өөрийн хувьцааг нэрлэсэн үнээс давсан үнээр худалдан борлуулснаас үүссэн зөрүүг нэмж төлөгдсөн капитал хэмээн өмчөөр хүлээн зөвшөөрдөг.

3.12 Ноогдол ашиг

Ногдол ашгийг бодитойгоор хуваарилсан үедээ хуримтлагдсан ашгийг бууруулан тайлагнадаг.

3.13 Орлого хүлээн зөвшөөрөлт

Үйлчилгээний орлого

Үйлчилгээний орлогыг үйлчилгээ үзүүлсэн тухайн тайлант хугацаанд нь хүлээн зөвшөөрдөг. Дараах нөхцөлүүд хангагдсан тохиолдолд үйлчилгээний орлогыг хүлээн зөвшөөрдөг. Үүнд:

- (a) Орлогын дүнг найдвартай хэмжиж болохоор байх;
- (b) ажил гүйлгээний урсгал нь компанид эдийн засгийн өгөөж өгөх магадлалтай байх;
- (c) тайлант хугацааны эцэст ажил гүйлгээний иж бүрдлийн үе шатыг тооцож болохоор байх
- (d) тухайн ажил гүйлгээтэй холбогдон гарсан зардал болон уг ажил гүйлгээг гүйцээх өртгийг найдвартай тодорхойлж болохоор байх

Үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой ажил гүйлгээний үр дүнг найдвартай үнэлж болохооргүй байвал нөхөгдөх боломжтой зардлын хэмжээгээр орлогыг хүлээн зөвшөөрнө.

3.14 Өртөг/Зардал хүлээн зөвшөөрөлт

Тайлант хугацаанд хувь нийлүүлэгчдэд хуваарилснаас бусад шалтгааны улмаас мөнгөний гадагш урсгал хэлбэрээр хөрөнгийг бууруулж, өр төлбөрийг ихэсгэдэг эдийн засгийн өгөөжийн бууралт гарах үед зардлыг хүлээн зөвшөөрдөг.

Борлуулалт ба ерөнхий үйл ажиллагааны зардал

Борлуулалт ба ерөнхий үйл ажиллагааны зардлыг мөнгөөр төлөгдсөнөөс нь үл хамаарч гарсан тухайн тайлант хугацаанд нь зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

3.15 Санхүүгийн орлого/зардал

Санхүүгийн орлогод хөрөнгө оруулалтад бодогдсон хүүгийн орлогыг хамааруулна. Хүүгийн орлогыг үр ашигт хүүгийн аргыг хэрэглэн орлого олсон тайлант үеийнх нь орлогын тайланд тусгана.

Санхүүгийн зардалд зээлийн хүүгийн зардал хамааруулна. Капиталжуулах шаардлагыг хангасан хөрөнгийн худалдан авалт, барилгын ажил эсвэл үйлдвэрлэлтэй шууд хамааралтай капиталжуулагдсан зээлийн өртгөөс бусад бүх зээлийн хүүгийн зардлыг үр ашигт хүүгийн аргыг хэрэглэн гарсан тайлант үеийнх нь орлогын тайланд тусгана.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

Барьж босгоход хугацаа шаардлагатай хөрөнгийн өртөгт багтаж байгаа зээлийн өртгийг тухайн хөрөнгийг ашиглахад бэлтгэх юмуу борлуулах үйл явцад шаардагдах үйл ажиллагаанаас гарч буй зардал, зээлийн өртөг нь бий болсон үеэс эхлэн капиталжуулдаг.

3.16 Зээлийн өртөг

Бэлтгэл шаардагдах хөрөнгийг худалдан авах, барих, үйлдвэрлэхтэй шууд холбоотой гарсан зээлийн зардлыг (зээлийн хүүг агуулсан) тухайн хөрөнгийн өртгийн нэг хэсэг болгон капиталжуулдаг.

Харин энэхүү зээлийн өртгийн капиталжуулалтыг тухайн хөрөнгийг барьж босгох үйл явц зогссон юмуу бүрэн дууссан үед зогсоодог.

3.17 Татварын зардал

Татварын зардал нь тайлант жилийн болон хойшлуулсан татварын зардлын нийлбэрээс бүрдэх бөгөөд орлогын тайланд тусгагддаг. Компанийн татвар нь тайлант жилийн татвар ногдуулах орлогод ногдох балансын өдрөөр хүчинтэй байгаа татварын хувь хэмжээгээр тооцсон бөгөөд өмнөх үеийн татварын өглөг, хойшлуулсан татвар хөрөнгө ба өр төлбөрийг тохируулсан хүлээгдэж буй татварын хөрөнгө эсвэл өглөг юм.

Хойшлогдсон татвар нь санхүүгийн тайлагналын зорилгоор бүртгэсэн хөрөнгө болон өр төлбөрийн дансны үнэ ба татварын тайлагналын зорилгоор бүртгэсэн үнийн зөрүүнээс үүссэн түр зөрүү юм. Хойшлогдсон татварыг тайлагнах өдрөөрх болон цаашид хэрэгжих хуульд үндэслэн буцаалт хийгдэх түр зөрүүнд хэрэгжихээр хүлээгдэж байгаа татварын хувиар тооцдог. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг татвар ногдуулах нэг аж ахуйн нэгжид хамаарах татварын байгууллагаас тогтоосон тайлант үеийн татвар ногдуулах хөрөнгө, өр төлбөрийн эсрэг хуулийн эрх үүргийн дагуу хооронд нь хааж болох бөгөөд гэхдээ эдгээр татвар ногдуулах хөрөнгө, өр төлбөр нь цэвэр дүнд суурилсан байх хэрэгтэй.

Ирээдүйн татвар ногдуулах ашиг нь татварын түр зөрүүг нөхөхүйц байх тохиолдолд хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг тайлант үе бүрд хянаж холбогдох татварын өгөөжийг хэрэгжүүлэх буюу бууруулдаг.

3.18 Ажилчдын тэтгэмж

Түр хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Богино хугацаат ажилчдын тэтгэмж нь хөнгөлөлтгүй сууриар хэмжигддэг бөгөөд ажилчдын ажил гүйцэтгэсэн тайлант үед нь зардлаар бүртгэдэг.

Хэрэв ажилчдын гүйцэтгэсэн ажлын үр дүнгээс үүдэн компани хуулийн дагуу урамшуулал өгөх хариуцлага хүлээх болон урамшууллын дүнг үндэслэлтэй тооцоолох боломжтой үед тооцоолсон дүнгээр богино хугацаат урамшууллын өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө.

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

Нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгал

Монгол улсын хуулийн дагуу Монгол улсад үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа компаниуд нь нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалыг зохих ёсоор төлөх ёстой бөгөөд уг зардлыг гарсан тухайн үед нь орлогын тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

1. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГСЭЛ-ЭРСДЛИЙН УДИРДЛАГА

Компанийн үйл ажиллагаа нь дараах санхүүгийн эрсдлүүдэд өртөж болно:

- Зээлийн эрсдэл (Credit risk)
- Хүүгийн түвшний эрсдэл
- Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэл
- Хөрвөх чадварын эрсдэл

Компани нь бусад бизнесүүдийн нэгэн адил санхүүгийн хэрэглүүрийн хэрэглээнээс үүсэх эрсдлүүдтэй тулгардаг. Энэ тэмдэглэлд Компанийн эрсдлийн удирдлагын бодлого, энэхүү эрсдлийг зохицуулах процесс ба түүнийг хэмжих аргуудыг тайлбарлана. Эдгээр эрсдэлтэй холбоотой нэмэлт тоон мэдээллийг санхүүгийн тайланд зохих ёсоор тэмдэглэсэн.

Энэ тэмдэглэлд дурдаагүй л бол компанийн нүүрлэсэн санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл, түүнтэй холбоотой бодлого, эдгээр эрсдлийг зохицуулах процесс эсвэл түүнийг хэмжихэд хэрэглэгдсэн аргуудад ямар нэгэн томоохон өөрчлөлт ороогүй болно.

Компанид байгаа гол санхүүгийн хэрэгслүүд:

- Худалдааны ба бусад авлага
- Мөнгө ба түүнтэй адилтгах зүйлс
- Худалдааны ба бусад өглөг
- Холбоотой талд өгөх өглөг
- Урт хугацаат зээл
- Урт хугацаат санхүүгийн түрээсийн өглөг

Санхүүгийн хэрэгслийн хураангуйг дор харуулав:

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Санхүүгийн хөрөнгө		
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	309,053,004	351,103,315
Дансны авлага	234,126,198	108,200,650
Татварын авлага	1,962,798	2,523,762
Бусад авлага		354,283,000
Бараа материал	507,604	8,013,149
Урьдчилж гарсан зардал	2,041,365	1,453,980
Үндсэн хөрөнгө	957,641,455	1,239,419,233
Биет бус хөрөнгө	869,916,700	869,916,700
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	2,282,879,519	2,282,879,519
Нийт санхүүгийн хөрөнгө	4,658,128,643	5,217,793,307
Санхүүгийн өр төлбөр		
Дансны өглөг	68,213,800	68,409,200
Цалингийн өглөг	21,049	24,000

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)

Татварын өр	15,771,711	49,922,814
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	81,473,226	84,723,226
Нийт санхүүгийн өр төлбөр	165,479,785	203,079,240
Цэвэр санхүүгийн хөрөнгө/ өр төлбөр	4,492,648,858	5,014,714,067

Ерөнхий бодлого ба процессууд

Удирдлага нь Компанийн эрсдлийн удирдлагын бодлогод гол үүрэг хариуцлага хүлээхийн хажуугаар түүнийг тодорхойлж бэлтгэх үүрэгтэй байдаг. Удирдлагын зүгээс бодлогын үр дүнтэй хэрэгжилтийг бататгах үүднээс боловсруулалт ба үйл ажиллагааны процессийн эрх мэдлийг Компанийн санхүүгийн функцэд хариуцуулсан. Удирдлага нь Компанийн Санхүүгийн захирлаас сар бүр тайлан хүлээн авдаг бөгөөд тэд ажиллаж буй процессын үр дүнтэй байдал ба тогтоосон бодлогын тохиромжтой байдлыг шалгадаг.

Удирдлагын гол зорилго нь Компанийн өрсөлдөх чадвар, уян хатан байдалд хэт нөлөөлөхгүйгээр эрсдлийг аль болох их бууруулах бодлого тогтоох явдал юм. Энэхүү бодлоготой холбоотой нэмэлт мэдээллийг доор үзүүлэв:

Зээлийн эрсдэл

Зээлийн эрсдэл гэдэг нь үйлчлүүлэгч эсвэл санхүүгийн хэрэглүүр дэх бизнесийн түнш нь гэрээгээр заасан өр төлбөр төлөх үүргээ гүйцэтгээгүй тохиолдолд Компанид санхүүгийн гарз үүсгэх эрсдэл юм. Компани нь ихэвчлэн зээлээр олгосон борлуулалтын улмаас зээлийн эрсдэлд өртдөг. Гэрээ байгуулахын өмнө шинэ үйлчлүүлэгчийн зээлийн эрсдлийг үнэлэх нь Компанийн гол бодлого байна.

Зах зээлийн эрсдэл

Зах зээлийн эрсдэл нь Компани хүүтэй, худалдагдах, гадаад валютаарх санхүүгийн хэрэглүүрийн хэрэглээнээс үүсдэг. Энэ нь санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ эсвэл ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ нь хүүгийн хувь (хүүгийн хувийн эрсдэл), гадаад валютын түвшин (валютын эрсдэл) эсвэл зах зээлийн бусад хүчин зүйлс (бусад үнийн эрсдэл)-ийн улмаас хэлбэлзэх эрсдэл юм.

Хүүгийн түвшний эрсдэл

Хүүгийн түвшний эрсдэл гэдэг нь зах зээл дээрх зээлийн хүүгийн түвшний өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ эсвэл ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл юм.

Гадаад валютын эрсдэл

Компанийн Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт (төгрөг)-өөс өөр валютаар хийж буй худалдан авалт болон төлбөрүүдэд гадаад валютын эрсдэл учирч байна. Эрсдэлд өртөж болох валют нь АНУ-ын ам.доллар болно. Гадаад валютын ханшийн хэт хэлбэлзэл нь тус компанийн санхүүгийн байдал, мөнгөн урсгалд нөлөөлөх магадлалтай.

**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)**

Хөрвөх чадварын эрсдэл

Хөрвөх чадварын эрсдэл нь ажлын капитал, зээлийн хэрэглүүр дэх санхүүгийн төлбөр, үндсэн өрийг төлж барагдуулалтын Компанийн удирдлагаас үүсдэг. Энэ нь Компани нь санхүүгийн өр төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулахад хүндрэлтэй тулгарах эрсдэл юм.

Компанийн бодлого бол өр төлбөр төлөх хугацаа болоход хангалттай бэлэн мөнгөтэй байх явдал юм. Энэ зорилгод хүрэхийн тулд компани нь дор хаяж 45 хоногт хүлээгдэж буй шаардлагыг биелүүлэхийн тулд тогтмол бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй(эсвэл харилцан тохиролцсон хэрэглүүр) байх явдал юм.

Түргэн хөрвөх чадварын эрсдэл нь Компанийн мөнгөн урсгалыг удирдах чадвараас үүсдэг. Компани тухайн жилийн төсвийг мөнгөн урсгалын хэрэгцээ шаардлагыг үнэлсний үндсэн дээр бэлтгэдэг. Одоогийн байдлаар үйл ажиллагааны санхүүжилтийн хэрэгцээгээ толгой компаниас авсан зээлээр хангаж бай

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№1. БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО**

Орлого үр дүнгийн тайланд тусгасан борлуулалтын орлого нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.12.31
Борлуулалтын орлого-төсөл	1,392,742,309
Борлуулалтын орлогын дүн	1,392,742,309

№2. БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ӨРТӨГ

Үзүүлэлт	2024.12.31
Борлуулалтын бараа, бүтээгдэхүүний өртөг*	685,275,381
Борлуулалтын бүтээгдэхүүний өртгийн дүн	685,275,381

*ББӨ - Мазут	558,834,667
Өртийн зөрүү данс	22,874
Засвар үйлчилгээний зардал	3,119,336
Зөвшөөрөл, хураамж, татварын зардал	856,500
Машин угаалга-Захиргаа	40,000
Урсгал засвар үйлчилгээний зардал-Үйлдвэр	111,000
Элэгдлийн зардал	71,493,011
Шуудан холбооны зардал-Үйлдвэр	2,410,091
Шатахууны зардал-Үйлдвэр	7,178,304
Бусад зардал-Захиргаа	1,924,643
Бусад зардал- Менежментийн зардал	1,363,000
Бусад зардал-Оффис хэрэглээний зардал	2,063,071
Бусад зардал-Зөвшөөрөл хураамж тэмдэгт	1,716,882
Бусад зардал-Мэргэжлийн үйлчилгээ	21,705,109
Бусад зардал-Үйлдвэр	2,400,427
Бусад зардал-Буцалтгүй тусламж-Үйлдвэр	2,400,000
Сургалт семинар-Үйлдвэр	1,200,000
Бичиг хэргийн зардал-Үйлдвэр	118,800
Даатгалын төлбөрийн зардал-Үйлдвэр	174,175
Ашиглалтын зардал-Үйлдвэр	6,143,489
Нийт дүн	685,275,381

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№3. БУСАД ОРЛОГО**

Орлого үр дүнгийн тайланд тусгасан бусад орлого нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.12.31
Аюултай хог хаягдлын хураамж	3,027,27
Хандив тусламжийн орлого	3,838,63
Үйл ажиллагааны бус бусад орлого	12,249,41
Бусад орлогын дүн	19,115,32

№4. ЕРӨНХИЙ БА УДИРДЛАГЫН ЗАРДАЛ

Орлого үр дүнгийн тайланд тусгасан ерөнхий ба удирдлагын зардал нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.12.31
Цалин хөлс, шагнал-Захиргаа	114,976,383
Нийгмийн даатгалын зардал-Захиргаа	11,143,507
Элэгдлийн зардал-Захиргаа	3,143,000
Бичиг хэргийн зардал-Захиргаа	1,142,691
Даатгалын төлбөрийн зардал-Захиргаа	409,120
УДИРДЛАГЫН ЗАРДЛЫН ДҮН	130,814,701

№5. БУСАД ЗАРДАЛ

Орлого үр дүнгийн тайланд тусгасан бусад зардал нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.12.31
Ажилчдын хүүхдүүдэд зориулж хүүхдийн баярын бэлэг өгөв./15 хүүхэд/	1,200,000
Зочидын өдрийн хоол	217,388
Шинэ жилийн хүүхдийн бэлгэнд	237,273
2024 оны шинэ жилийн нэгдсэн арга хэмжээний сугалааны мөнгө	700,000
Нийт ажилчдад захиралын тушаалаар шинэ жилийн бэлэг өгөв.	9,000,000
Бизнес уулзалт	3,485,455
Зардлын дүн	14,840,115

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№6. ГАДААД ВАЛЮТЫН ХАНШИЙН ЗӨРҮҮНИЙ ОЛЗ (ГАРЗ)**

Орлого үр дүнгийн тайланд тусгасан гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/ (гарз) нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.12.31
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	694,758
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	899,991
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)-ын дүн	(205,233)

№7. МӨНГӨ ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ

Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн үлдэгдлийг Санхүүгийн байдлын тайланд харуулсан ба энэ нь дараах хэсгүүдээс бүрдэнэ:

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Кассд байгаа мөнгө	304,417	971,153
Бэлэн мөнгөний үлдэгдэл	304,417	971,153
<i>Банкин дах төгрөгийн харилцах данс</i>		
Банкинд байгаа төгрөг-405025812	308,305,247	349,698,655
Банкинд байгаа валют-405065707	264,601	265,359
Банкинд байгаа валют-463009182	178,739	168,147
<i>Банкин дах харилцах дансдын үлдэгдэл</i>	308,748,587	350,132,161
Мөнгө,түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	309,053,004	351,103,315

№8. ДАНСНЫ АВЛАГА

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан дансны авлага нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Байгууллагаас авах авлага *	234,126,198	108,200,650
Авлагын дүн	234,126,198	108,200,650

*Байгууллагаас авах авлага ***ЛАШТО ХХК*

70,147,000

40,547,000

Аржроуд ХХК

67,046,848

67,653,650

Блүүм ойл ХХК

96,932,350

-

Нийт**234,126,198****108,200,650**

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№9. ТАТВАРЫН АВЛАГА**

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан татварын авлага нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
НӨАТ-ын авлага	970,495	2,523,762
ААНОАТ-ын авлага	992,302	-
Авлагын дүн	1,962,798	2,523,762

№10. БУСАД АВЛАГА

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан бусад авлага нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Баатархүү		1,000,000
Лхагва-Эрдэнэ		54,000,000
Мөнхбат		600,000
Хан хөгшин стэйт ХХК		289,683,000
Бусад авлагын дүн	-	354,283,000

№11. БАРАА МАТЕРИАЛ

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан бараа материал нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Түүхий эд материал-50 тонн №3	529	84,267
Түүхий эд материал-50 тонн №4	580	38,602
Түүхий эд материал- 50 тонн №5	14,084	542,628
Түүхий эд материал- 50 тонн №6	4,887	1,022,934
Түүхий эд материал- 50 тонн №7	646	1,288,266
Түүхий эд материал- 50 тонн №8	565	627,840
Түүхий эд материал- 50 тонн газар доорх сав БАРУУН	853	797,237
Түүхий эд материал- 50 тонн газар доорх сав ДУНДАХ	3,776	779,940
Түүхий эд материал- 50 тонн газар доорх сав ЗҮҮН	1,335	317,196
Түүхий эд материал- 25 тонн хэвтээ үйлдвэр дотор сав	7,824	571,288
Түүхий эд материал- 10 тонн босоо №1	3,180	243,547
Түүхий эд материал- 10 тонн босоо №2	3,180	243,547
Бэлэн бүтээгдэхүүн- 50 тонн сав №1	98,355	486,996
Бэлэн бүтээгдэхүүн- 50 тн сав №2	80,236	275,812
Бэлэн бүтээгдэхүүн- 50 тонн үйлдвэр гадна сав	153,399	264,406
Түүхий эд материал- Поошиг	44,175	428,643
Сав багалаа боодол	90,000	
Бараа материалын дүн	507,604	8,013,149

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№12. УРЬДЧИЛЖ ТӨЛСӨН ЗАРДАЛ**

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан урьдчилж төлсөн зардал нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Урьдчилж төлсөн зардал	1,565,781	1,453,980
Дараа тайлан тооцоо	475,584	-
Урьдчилж төлсөн зардлын дүн	2,041,365	1,453,980

№13. ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Барилга байгууламж	235,430,800	235,430,800
Тавилга эд хогшил	16,794,945	17,630,399
Машин, тоног төхөөрөмж	728,175,900	749,975,900
Тээврийн хэрэгсэл	201,850,000	578,650,000
Бусад үндсэн хөрөнгө	17,038,118	17,038,118
Зөөврийн байр, сууц	63,670,388	63,670,388
Компьютер дагалдах хэрэгсэл	11,922,406	11,922,406
Үндсэн хөрөнгийн дүн	1,274,882,557	1,674,318,012

Барилга байгууламж (Хуримтлагдсан элэгдэл)	14,704,350	19,605,800
Тавилга эд хогшил (Хуримтлагдсан элэгдэл)	8,846,467	10,390,988
Машин т.т (Хуримтлагдсан элэгдэл)	171,815,754	230,053,027
Тээврийн хэрэгсэл (Хуримтлагдсан элэгдэл)	88,114,568	133,443,634
Бусад үндсэн хөрөнгө (Хуримтлагдсан элэгдэл)	15,421,186	16,245,725
Зөөврийн байр, сууц (Хуримтлагдсан элэгдэл)	12,222,708	16,296,943
Компьютер дагалдах хэрэгсэл (Хуримтлагдсан элэгдэл)	6,116,069	8,862,661
Хуримтлагдсан элэгдэл	317,241,102	434,898,778
НИЙТ	957,641,455	1,239,419,233

№14. БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ

Үзүүлэлт	2024.01.01	2023.12.31
Газар эзэмших эрх	869,916,700	869,916,700
Биет бус хөрөнгийн дүн	869,916,700	869,916,700

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)****№15. УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан урт хугацаат хөрөнгө оруулалт нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Урт хугацаат хувьцаагаархи хөрөнгө оруулалт	<u>2,282,879,519</u>	<u>2,282,879,519</u>
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалтын дүн	<u>2,282,879,519</u>	<u>2,282,879,519</u>

Компани нь Санхүүгийн Зохицуулах хорооны 2022 оны 1 сарын 26-ны өдрийн 44 тоот тогтоолын дагуу "Шарын гол" ХК-ийн өрийг хувьцаагаар солих зорилгоор хаалттай хүрээнд нэмж гаргасан нэг бүр нь 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй 2,253,583 ширхэг хувьцааг нэмж бүртгүүлсэн бөгөөд энэхүү нэмж гаргасан хувьцааг 2022 оны 1-р сарын 31-ний өдрийн 01/45 тоот албан бичгийн дагуу "Хай Би Ойл" ХК-ийн шилжүүлэн 2022 оны 2 сарын 8-ны өдөр өмчлөх эрхийг баталгаажуулсан.

№16. ӨГЛӨГ

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгасан өглөгийн үлдэгдэл нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ.

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Дансны өглөг Доллар	<u>68,213,800</u>	<u>68,409,200</u>
Нийт төлбөрийн дүн	<u>68,213,800</u>	<u>68,409,200</u>

№17. ЦАЛИНГИЙН ӨГЛӨГ

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Цалингийн өглөг	<u>21,049</u>	<u>21,049</u>
Цалингийн өглөгийн дүн	<u>21,049</u>	<u>21,049</u>

№18. ТАТВАРЫН ӨР

Үзүүлэлт	2024.01.01	2024.12.31
Орлогын татварын өглөг	9,235,476	44,298,736
Бусад татварын өглөг	42,522	45,496
Суутгагчийн хувь хүнд олгосон орлогоос суутгасан АТ - ТТ-12	1,990,600	-
ХХОАТ-ын өглөг	4,503,112	5,578,582
Хүүний өглөгийн дүн	<u>15,771,711</u>	<u>49,922,814</u>

“ХАЙ БИ ОЙЛ” ХК

**2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ (үргэлжлэл)**

№19. БОГИНО ХУГАЦААТ ЗЭЭЛ

Үзүүлэлт	2019.12.31	2020.12.31
Богино хугацаат зээлийн өглөг**	81,473,226	84,723,226
Богино хугацаат зээлийн дүн	81,473,226	84,723,226
<i>Н.Батнайрамдал **</i>	-	3,250,000
<i>Си Би Эм ХХК**</i>	77,473,226	77,473,226
<i>Эвиденсе Аудит ХХК **</i>	4,000,000	4,000,000
Нийт	81,473,226	84,723,226

БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ

Санхүүгийн тайлан бэлтгэсэн өдөр болон аудитын тайлангийн өдрийн хооронд тохиолдсон болон үйл ажиллагаанд нөлөөлөх томоохон өөрчлөлт, үйл явдал гараагүй.